

led og kun med Hensyn til Børnene, som ikke i Forvejen vare indflettede i Forretningensliv, og hvor Navneforandringen derfor ikke spillede saa farlig en Rolle. Det var Justitsministeriets Anvisning. Saa kommer Kultusministeriet — man kan mærke, det beklager, at Justitsministeren stiller sig saa kontrær — og det siger, at det fastholder det ønskelige i at faa indført Navneforandring for voksne, og hvad angaar den Udvej, som Justitsministeren finder er den rette at begynde ved Daaben, kan Kultusministeriet ikke anbefale den; for naar man skal iagttage, at der ikke sker noget Indgreb i velerhvervede Rettigheder til de Navne, som eksistere, maa der føres en Kontrol ved Daaben, som man ikke uden videre tør betro den enkelte Præst.

Det var altsaa Resultatet af Folketingets to enstemmige Henvisninger til Ministeriet, at det hele nu laa brak. Hvad Justitsministeriet vilde, fandt Kultusministeriet ikke formaalstjenligt, og hvad Kultusministeriet vilde, fandt Justitsministeriet for farligt. Saa laa Sagen hen, et Vidnesbyrd om, hvor vanskeligt det er her i Danmark at komme til en Reform selv paa et saa almenligt og upolitisk Omraade som dette, hvor der overhovedet ikke ses inden for den Del af Lovgivningsmagten, hvor Sagen har været drøftet — her i Tinget nemlig — at have været forskellige Meninger i Realiteten om den Ting. Saa laa Sagen hen, siger jeg, indtil den blev tagen op, som naturligt var, fra dette Tingets Side ved en Forespørgsel, som den daværende Folketingsmand Dønnergaard og det nuværende ærede Medlem for Maribo Amts 5te Valgkreds (N. J. Larsen) i Samlingen 1881—82 rettede til de to Ministre, Justitsministeren og Kultusministeren, og som gik ud paa: „Til hvilket Resultat ere de to højtærede Ministre komne i deres Overvejelser med Hensyn til de af Folketinget gentagne Gange anbefalede Andragender om Foranstaltninger, sigtende til Indførelsen af virkelige Slægtnavne? Efter hvilke Regler gør den højtærede Minister Brug af sin Myndighed til at meddele Bevilling til Personers Navneforandring?“ Denne Forespørgsel blev stillet her i Tinget den 15de Februar 1882. Ogsaa under denne Forhandling blev der fra alle Sider her i Tinget udtrykt megen Varme for Sagen. Af Ministrene udtalte Justitsministeren sig i Overensstemmelse med den Skrivelse, jeg nys anførte. Han var altsaa meget betænkelig ved at skride til paa særlig Maade at lette Adgangen til

Navneforandring i større Maal, fordi det vilde gribe ind i bestaaende Forretningsforhold paa en efter hans Mening farlig Maade. Hvor kunde man vide, naar f. Eks. et Proklama blev udstedt efter en, der hed Højby, at det var en, man havde laant Penge under Navnet Jensen? Dertil blev der indvendt, at den samme Fare kunde opstaa ved de Navnebevillinger, vi have, og man kunde altsaa ikke deri se nogen alvorlig Hindring. Men, som sagt, Ministeren var meget uvillig til at gaa videre i denne Sag. Med Hensyn til den anden Del af Spørgsmaalet, hvilke Regler der fulgtes ved Bevillinger af Navneforandringer, sagde Ministeren, at der krævedes af Justitsministeriet, som jo giver disse Bevillinger, „en rimelig retlig Interesse i at faa Navneforandring“, at der ikke derved maatte „øves et Indgreb i Folks Ret til visse Navne“, og at „naar en eller flere Brødre ville antage et Navn, skulde ogsaa de andre gøre det,“ og saa var det naturligvis desuden nødvendigt, at man betalte det derfor foreskrevne Gebyr 33 Kr. 66 Øre, medmindre man var uformuende, for saa gaves Bevillingen gratis som enhver anden Bevilling. Dette Standpunkt fra Justitsministerens Side vakte megen Modstand her i Tinget. Navnlig var det ærede Medlem for Maribo Amts 5te Valgkreds i den Anledning meget skarp over for Justitsministeren, og særlig tog ogsaa — det vil jeg fremhæve — Folketingsmanden for Vejle Amts 2den Valgkreds afdøde Berg Ordet i samme Retning og henstillede navnlig den Tanke til Virkeliggørelse, som Justitsministeren ikke syntes at have videre imod, den at begynde ved Daaben, altsaa at give udvidet Adgang til at give sine Børn et andet Efternavn ved Daaben end ens eget. Ved Siden deraf genoptog han en Tanke, der var kommen frem ved Forhandlingen om de Andragender, jeg anførte — det var vist Kultusminister Worsaae, der gav Anvisning derpaa — nemlig, at lade udarbejde en Ordbog over gode, gamle, danske Slægtnavne, eller om ikke just gamle, saa dog i sproglig Henseende gode, danske Navne. Paa denne Henstilling fra Bergs Side svarede den daværende Undervisningsminister Scavenius meget imødekommende. Han siger: „Jeg finder det ligesom de,“ — det vil sige Ordførerne — „uheldigt, at den alt overvejende Del af Befolkningen ikke har virkelig faste Familienavne, saa man kan kende den ene Familie fra den anden. Kunde man virke hen til, at dette Forhold kunde lidt efter lidt forandre sig, vilde jeg betragte det som heldigt. Jeg skal derfor ikke